

РІШЕННЯ
РАЗОВОЇ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ
ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Здобувач ступеня доктора філософії **КОВАЛЕВСЬКИЙ В'ячеслав Валерійович**, 1985 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2007 році Житомирський військовий інститут радіоелектроніки імені С.П.Корольова за спеціальністю «Системи управління і автоматики», є фізичною особою підприємцем, виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Інженерія програмного забезпечення».

Разова спеціалізована вчена рада утворена наказом Державного університету «Житомирська політехніка» Міністерства освіти і науки України, м. Житомира, від 26.05.2026 р. №170/од, у складі:

Голови разової спеціалізованої ради – **Юрія ПОДЧАШИНСЬКОГО**, доктора технічних наук, професора, завідувача кафедри інформаційно-вимірювальних технологій Державного університету «Житомирська політехніка» Міністерства освіти і науки України, м. Житомир.

Рецензента – **Юрія ЖУРАВСЬКОГО**, доктора технічних наук, професора, професора кафедри комп'ютерних технологій у медицині та телекомунікаціях Державного університету «Житомирська політехніка» Міністерства освіти і науки України, м. Житомир.

Офіційних опонентів – **Сергія СУББОТІНА**, доктора технічних наук, професора, завідувача кафедри програмних засобів Національного університету «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя; **Сергія ЛИСЕНКО**, доктора технічних наук, професора, професора кафедри комп'ютерної інженерії та інформаційних систем Хмельницького національного університету, м. Хмельницький; **Ореста КОЧАНА**, доктора технічних наук, професора, професора кафедри інформаційно-вимірювальних технологій Національного університету «Львівська політехніка» м. Львів.

На засіданні 29 червня 2026 року рада прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 12 «Інформаційні технології» **КОВАЛЕВСЬКОМУ В'ЯЧЕСЛАВУ ВАЛЕРІЙОВИЧУ** на підставі публічного захисту дисертації «Алгоритмічне та програмне забезпечення аналізу ефективності систем захисту сервісів електронної комерції» за спеціальністю 121 «Інженерія програмного забезпечення».

Дисертацію виконано у Державному університеті «Житомирська політехніка» Міністерства освіти і науки України, м. Житомир.

Науковий керівник – **Тетяна ВАКАЛЮК**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри інженерії програмного забезпечення Державного університету «Житомирська політехніка» Міністерства освіти і науки України, м. Житомир.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, який присвячено розробці алгоритмів та методу оцінки ефективності роботи системи захисту сервісу електронної комерції.

Здобувач має 8 наукових публікацій за темою дисертації, з них: 5 статей у

наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України з присвоєнням категорії «Б», та 3 тез доповідей, опублікованих у збірниках матеріалів всеукраїнських і міжнародних науково-практичних конференцій, зокрема:

1. Москалик Д.О., Антонюк Д.С., Вакалюк Т.А., Огінський Є.В., Ковалевський В. В. Огляд застосувань теорії графів у розробці та обслуговуванні програмних систем. *Computer Science and Applied Mathematics*. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2022. № 1. С. 75-82. DOI: [10.26661/2413-6549-2022-1-09](https://doi.org/10.26661/2413-6549-2022-1-09) . (0,7 д.а.). *Особистий внесок автора: описано окремі аспекти практичного застосування теорії графів у розробці та обслуговуванні програмних систем* (0,14 д.а.).
2. Ковалевський В.В., Вакалюк Т.А. Стан досліджень у галузі розробки та функціонування систем захисту сервісів електронної комерції. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Технічні науки*, 2022. Том 33 (72), № 6. С. 92-98. DOI: [10.32782/2663-5941/2022.6/16](https://doi.org/10.32782/2663-5941/2022.6/16) . (0,58 д.а.). *Особистий внесок автора: досліджено стан доробку у галузі розробки та функціонування систем захисту сервісів електронної комерції* (0,29 д.а.).
3. Ковалевський В.В., Вакалюк Т.А. Огляд наявних методів оцінки ефективності роботи систем захисту сервісів електронної комерції. *Вісник Херсонського національного технічного університету*, 2023. №3 (86). С. 102-110. DOI: [10.35546/kntu2078-4481.2023.3.13](https://doi.org/10.35546/kntu2078-4481.2023.3.13) . (0,66 д.а.). *Особистий внесок автора: описано окремі методи оцінки ефективності роботи систем захисту сервісів електронної комерції* (0,33 д.а.).
4. Ковалевський В.В., Вакалюк Т.А. Огляд сучасних систем захисту електронних сервісів. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Технічні науки*, 2024. Том 337, №3(2). С. 176-182. DOI: [10.31891/2307-5732-2024-337-3-26](https://doi.org/10.31891/2307-5732-2024-337-3-26) . (0,60 д.а.) *Особистий внесок автора: проведено огляд окремих сучасних систем захисту електронних сервісів* (0,30 д.а.).
5. Ковалевський В., Вакалюк Т. Використання штучного інтелекту у системах захисту сервісів електронної комерції. *Інформаційні технології та суспільство*, 2025. №3 (18). С. 72-76. DOI: [10.32689/maup.it.2025.3.9](https://doi.org/10.32689/maup.it.2025.3.9) . (0,60 д.а.). *Особистий внесок автора: описано окремі аспекти використання штучного інтелекту у системах захисту сервісів електронної комерції* (0,26 д.а.).
6. Ковалевський В.В., Вакалюк Т.А. Виклики у сфері захисту сервісів електронної комерції. *Наука, технології, інновації: світові тенденції та регіональний аспект : Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 27–28 вересня 2024 р.) / ГО «Інститут інноваційної освіти»; Науково-навчальний центр прикладної інформатики НАН України. Одеса; Запоріжжя : АА Тандем, 2024. С. 62-64. <https://novaosvita.com/wp-content/uploads/2024/10/ScTechInn-Odesa-Sept2024.pdf> . (0,20 д.а.). *Особистий внесок автора: описано окремі виклики у сфері захисту сервісів електронної комерції* (0,10 д.а.).*
7. Ковалевський В.В., Вакалюк Т.А., Необхідність розробки алгоритмічного та

програмного забезпечення аналізу ефективності систем захисту сервісів електронної комерції. *Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції студентів, аспірантів та молодих вчених за тематикою «Сучасні комп'ютерні системи та мережі в управлінні»*: збірка наукових праць /під редакцією А.А. Григорової. Херсон: Видавництво ФОП Вишемирський В. С., 2022. С. 22-23. <https://kntu.net.ua/ukr/content/download/99376/566912/file/CICT2022.pdf> . (0,18 д.а.). *Особистий внесок автора: обґрунтовано необхідність розробки алгоритмічного та програмного забезпечення аналізу ефективності систем захисту сервісів електронної комерції* (0,09 д.а.).

8. Ковалевський В.В. Безпекові виклики у сфері електронної комерції пов'язані з розвитком технологій штучного інтелекту. *Глобальні виклики та інновації: шляхи розвитку сучасної науки: збірник наукових праць з матеріалами IV Міжнародної наукової конференції, м. Львів, 11 липня, 2025 р. Львів, 2025. С. 145-148. DOI: [10.62731/mcnd-11.07.2025.005](https://doi.org/10.62731/mcnd-11.07.2025.005). (0,18 д.а.).*

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради:

1. ПОДЧАШИНСЬКИЙ Юрій Олександрович, доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри інформаційно-вимірювальних технологій Державного університету «Житомирська політехніка» Міністерства освіти і науки України, м. Житомир.

Без зауважень.

2. ЖУРАВСЬКИЙ Юрій Володимирович, доктор технічних наук, професор, професор кафедри комп'ютерних технологій у медицині та телекомунікаціях Державного університету «Житомирська політехніка» Міністерства освіти і науки України, м. Житомир.

Є зауваження, зокрема:

1. Наведений у першому розділі дисертації аналіз відомих підходів доцільно було б завершити узагальненою порівняною таблицею з їх недоліками та обмеженнями, які зумовлюють мету і завдання дослідження.

2. Формула (2.45) математично не зовсім коректна, оскільки її права частина не містить всіх змінних, що є в лівій частині цієї формули.

3. У дисертації не окреслено, в чому саме полягає зроблений внесок у розвиток методичних засад побудови адаптивних рішень у сфері захисту сервісів електронної комерції.

4. Доцільно було б детальніше дослідити інтеграцію запропонованого методу аналізу ефективності системи захисту з наявними безпековими рішеннями.

3. СУББОТІН Сергій Олександрович, доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри програмних засобів Національного університету «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя.

Є зауваження, зокрема:

1. Хоча в роботі проведено величезний огляд наявних підходів, проте окремі важливі напрями, дотичні до теми дослідження (зокрема, поведінкова біометрія, методи Zero Trust, концепція ризик-орієнтованого захисту), розглянуті лише оглядово.

2. Робота виграла б, якби в ній було розглянуто питання забезпечення приватності даних користувачів при роботі запропонованого аналітичного модуля, оскільки воно має безпосередній зв'язок з напрямком дослідженням.

3. У роботі обґрунтовано і проведено обрахунок коефіцієнтів критичності етапів взаємодії із застосуванням методу аналізу ієрархій одним експертом, робота виграла б, якби ці дії були проведені групою експертів.

4. У тексті дисертації подекуди простежується неузгодженість у використанні термінів «сервіс електронної комерції», «вебсервіс», які подекуди застосовуються як синоніми, хоча відповідні поняття не є тотожними.

4. ЛИСЕНКО Сергій Миколайович, доктор технічних наук, професор, професор кафедри комп'ютерної інженерії та інформаційних систем Хмельницького національного університету, м. Хмельницький.

Є зауваження, зокрема:

1. У роботі визначено коефіцієнти критичності етапів взаємодії користувача з сервісом електронної комерції, робота виграла б якби було б розглянуто перспективи інтеграції запропонованого методу з технологіями машинного навчання для автоматизованого підбору зазначених коефіцієнтів.

2. У роботі варто було приділити увагу питанню організаційних аспектів впровадження запропонованого методу, зокрема, ролей та функцій фахівців, необхідних для його ефективного використання.

3. Робота виграла б, якби автор розглянув би питання масштабованості запропонованого методу у застосуванні до сервісів електронної комерції різного обсягу та галузевої спрямованості.

4. Робота виграла б, якби висновки до 2 та 3 розділу було б доповнено кількісними характеристиками отриманих результатів, що посилює їхню доказовість.

5. У роботі доцільно було б навести обмеження області застосування запропонованих математичних моделей, а також умови, за яких їхнє використання є коректним.

5. КОЧАН Орест Володимирович, доктор технічних наук, професор, професор кафедри інформаційно-вимірювальних технологій Національного університету «Львівська політехніка» м. Львів.

Є зауваження, зокрема:

1. Визначені коефіцієнти критичності етапів взаємодії подаються як фіксовані значення, розраховані одноразово. Водночас, для різних типів е-commerce платформ (інтернет-магазин, маркетплейс, сервіс підписки, аукціонна платформа) критичність окремих етапів може суттєво відрізнятися. Робота виграла б якби було розглянуто можливість параметризації коефіцієнтів залежно від типу сервісу електронної комерції.

2. Розроблений метод у подальшому використанні передбачає збір і аналіз даних про сесії користувачів, їхню поведінку на різних етапах взаємодії з сервісом, безпекові події тощо. При цьому у дисертації відсутнє обговорення відповідності запропонованого підходу вимогам чинного законодавства у сфері захисту персональних даних, зокрема Закону України «Про захист персональних даних» та для міжнародного контексту. Рекомендується у подальшому розглянути правові та етичні обмеження застосування методу у реальних ситуаціях.

3. У роботі формалізовано модель взаємодії користувачів із сервісами електронної комерції у вигляді послідовності саме з семи етапів, однак не зовсім зрозуміло, чому обрано, саме таку кількість етапів і чому, наприклад, етапи реєстрації/авторизації користувача чи отримання/повернення товару не включено до моделі.

4. Усі дев'ять експериментів проводились на даних, згенерованих власною системою моделювання. Варто було б більш детально обґрунтувати, чому апробація на реальних виробничих даних не була здійснена в межах дисертаційного дослідження.

Результати відкритого голосування:

«За» – п'ять членів ради.

«Проти» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує КОВАЛЕВСЬКОМУ В'ячеславу Валерійовичу ступінь доктора філософії з галузі знань 12 «Інформаційні технології» за спеціальністю за спеціальністю 121 «Інженерія програмного забезпечення».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова

**разової спеціалізованої
вченої ради**

Юрій ПОДЧАШИНСЬКИЙ

Підпис
Засвідчую:
Учений секретар
Житомирська політехніка

